

# Tednik

# Učiteljski Tovariš.

Glasi avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 37.

V Ljubljani, 15. kimavca 1905.

XLV. leto.

»Učiteljski Tovariš« izhaja vsak petek. Ako je na ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spise je pošiljati samo na naslov: Uredništvo »Učiteljskega Tovariša« v Idrjli. Naročnino prejema Francišek Őrnagoj, nadučitelj v Ljubljani, (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Oglasi in poslanice stanejo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/8 strani 10 K, 1/4 strani 8 K, 1/8 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavlanje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

**Vseblina:** »Nepremišljeni elementi«. — Po VII. štajerski deželni učiteljski skupščini. — Naš denarni zavod. — VII. štajerska deželna učiteljska skupščina v Gradcu. — Dopisi. — Iz naše organizacije. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

## „Nepremišljeni elementi“.

Slovesna zatvoritev šolske razstave v Ljubljani se je vršila pretekli torek dopoldne. Zatvoril jo je deželni šolski nadzornik g. Francišek L e v e c. V svojem govoru je omenil, da kaže vzorno urejena razstava učiteljstvu pravo pot, kako mu je priti do lepih uspehov v šoli. Hvalil je vsega priznanja vredno vnemo zlasti onih učiteljev, ki so sami napravili razna učila. Preden se je zahvalil razstavnemu odboru in posameznim sotrudnikom, je grajal »nekateri nepremišljeni elementi«, ki so krivi, da se je preprečila nameravana kranjska deželna učiteljska skupščina.

Učiteljstvo je mnenja, da ni bila ta opazka umestna in da je bila izgovorjena po višjem naročilu. Umestna ni bila že zagadelj, ker so se slovesne zatvoritve udeležili razni gosti, ki jim ni nič mar, kako sodbo si je napravil dež. šolski svet, oziroma kak posamezni njegov član o znanem koraku delegatov kranjskega učiteljstva. Zatvoritvi je prisostvoval n. pr. tudi župan belgrajski, gospod G l a v i n i ć, ki ponese lahko v svobodno svojo domovino prepričanje, kako visi nad glavami kranjskega učiteljstva šiba c. kr. oblasti, ki takoj zapoje v brezobzirnem udarcu, ako se zagiblje svobodna volja in zatirano lastno mnenje učiteljstva. —

Sicer se pa jako moti vsak, kdor misli, da so preprečili delovanje deželne učiteljske skupščine le »nekateri nepremišljeni elementi«. To je bila želja vsega kranjskega učiteljstva, odšteti nam je le dve ali tri izjeme. Zatorej ni opravičen govor le o »nekaterih nepremišljenih elementih« ker se je vse kranjsko učiteljstvo združilo v mogočen element, ki protestuje proti krivici, ki hoče svojih pravic in ki ne prevzema novega dela, dokler mu ne dajo kruha! Delegati in delegatnje so storili le to, kar je telo v srcih učiteljstva; in da so ravnali prvi v popolnem soglasju s svojimi volilci, to pokaže bodočnost!

Z opazko, ki je bila z višjega mesta naročena in od g. deželnega šolskega nadzornika izgovorjena, se odganja učiteljstvo od zaupanja in simpatij ter prihaja do čim globlje prepričanja, da mu je iskati rešitve v lastni moči in

v podpori tistih, ki so jim simpatični tudi taki koraki »nepremišljenih elementov«.

Sedaj je dospel čas, ko bi treba pomiriti ali vsaj ublažiti skrajno razburjenje in globoko nevoljo učiteljstva, ki je izbruhnila v dovolj jasni obliki na dan, a nikakor ni sedaj primerna doba, da bi kdorkoli razvnel vihar in zbujal nove strasti. Že ravnanje okrajnih šolskih nadzornikov ob glasovanju za nujni predlog glede takojšnjega razpravljanja o učiteljskih plačah jih je učiteljstvu popolnoma odtujilo ter mu izpričalo, da ni iskati med njimi več prijateljev in podpornikov, ker so se postavili na učiteljstvu docela nasprotno stališče, da ni treba razgovora o regulaciji plač.

Dolžnost bi bila sedaj onih faktorjev, ki imajo kaj besede in vpliva, da premosté globeli, odstranijo nasprotstva in se poprimejo dela, ki naj prinese učiteljstvu to, kar mu jamči § 55. državnega šolskega zakona! Kdor pa seje veter — žanje vihar!

Opomniti nam je le še toliko, da ni učiteljstvo enako tistim, ki sede po šolskih klopeh; zavoljotega je učiteljstvo mnenja, da je govoriti z njim tako kakor z onimi, ki sede za katedri.

## Po VII. štajerski deželni učiteljski skupščini.

Ako se ravnamo po nemški prislovcici »Ende gut — alles gut«, smo z ravnokar minulo našo štajersko skupščino lahko prav zadovoljni. Konec je bil v resnici jako lep. Vprav ginljiv je bil prizor, ko je odličen nemški tovariš z izbranimi besedami presrčno zahvalil gosp. deželnega nadzornika na njegovem ljubeznivem vodstvu skupščine in ko je nato po obširni dvorani odmevalo dolgotrajno ploskanje. Malo je manjkalo, in nadzornika bi bili nesli iz dvorane na svojih ramah.

Kdo bi bil pri njenem pričetku prerokoval skupščini takšen konec?! Temnih, resnih obrazov smo se zbirali, pomembno smo namigavali drug drugemu, čitali smo si v očeh, če smo še vsi odločni in na vse pripravljeni, kratko: pri-